

LA GESTIÓ DE L'ESPORT EN TEMPS DE CRISI

ESPORT LOCAL: IMPACTE ECONÒMIC I SOBRE L'OCUPACIÓ

València, 26 de gener de 2012

Jordi Caveró i Buscató
Gerent de Serveis d'Esports



**Diputació
Barcelona**

Àrea de Desenvolupament Econòmic i Ocupació

0.- INTRODUCCIÓ

- Dimensió econòmica de l'esport
- Evolució de la pràctica esportiva
- Definicions

1.- L'ESPORT A LA PROVÍNCIA DE BARCELONA

- Indicadors d'entorn

2.- ESPORT I CRISI INDICADORS

- Àmbit pràctica esportiva
- Àmbit econòmic
- Comparació amb altres sectors

3.- APLICACIÓ PER A MESURAR LA DIMENSIÓ ECONÒMICA DE L'ESPORT A ESCALA LOCAL

- Objectius i utilitats
- Dimensions d'anàlisi
- Indicadors de valoració de cada dimensió
- Sistema de càlcul
- Estructura i continguts

4.- PROJECTE "ESPORT I FEINA"

- Noves accions
- Objectiu i metodologia
- Pes de l'ocupació segons tipologia de productors
- Oferta laboral: què volen els operadors esportius?
- Demanda laboral: qui busca feina en el sector esportiu ?
- Síntesis diagnòstica "Esport i feina"

5.- CONCLUSIONS

Dimensió econòmica de l'esport:

Llibre Blanc Esport Europa:

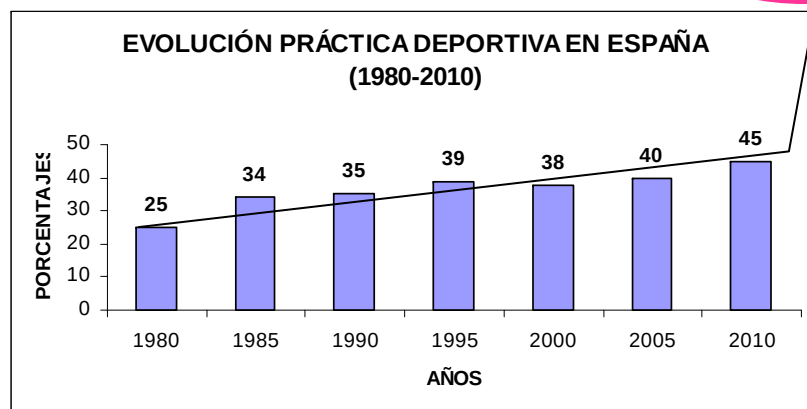
“L'esport és un **sector dinàmic que creix** amb rapidesa, té un **impacte macroeconòmic infravalorat** i pot contribuir als **objectius de Lisboa** de creixement i creació d'ocupació. Pot servir, a més, com eina pel desenvolupament local i regional, la regeneració urbana o el desenvolupament rural. L'esport té sinergies amb el turisme i pot estimular la millora de les infraestructures i l'establiment de nous partenariats per a finançar les instal·lacions esportives i d'oci” ”

Plan A+D (CSD)

“L'esport s'ha convertit en un sector econòmic d'importància i generador de moltíssims llocs de treball directes i indirectes ”

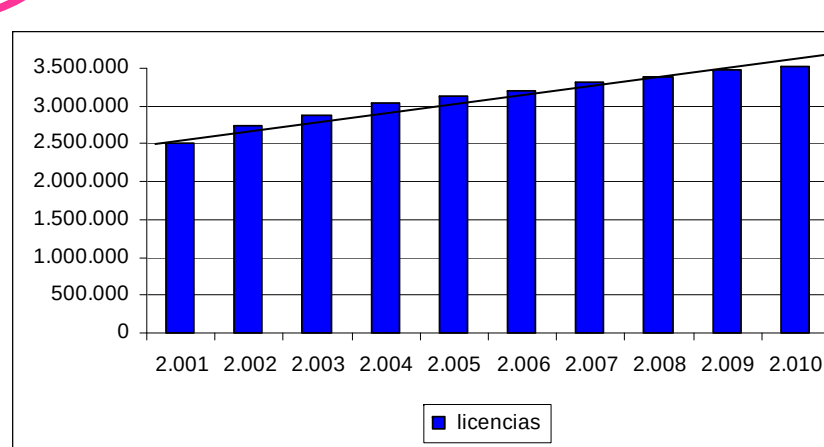
0- INTRODUCCIÓ

Evolució % pràctica esportiva



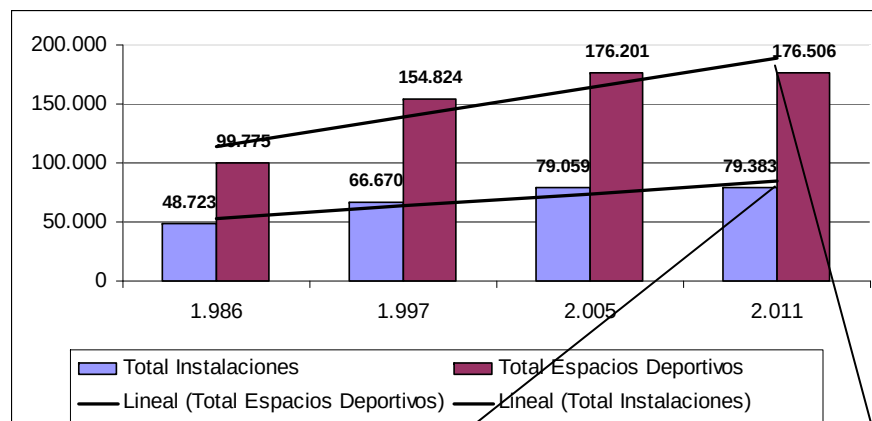
20% increment
en 30 anys

Evolució número llicències esportives



40%
Increment en
9 anys

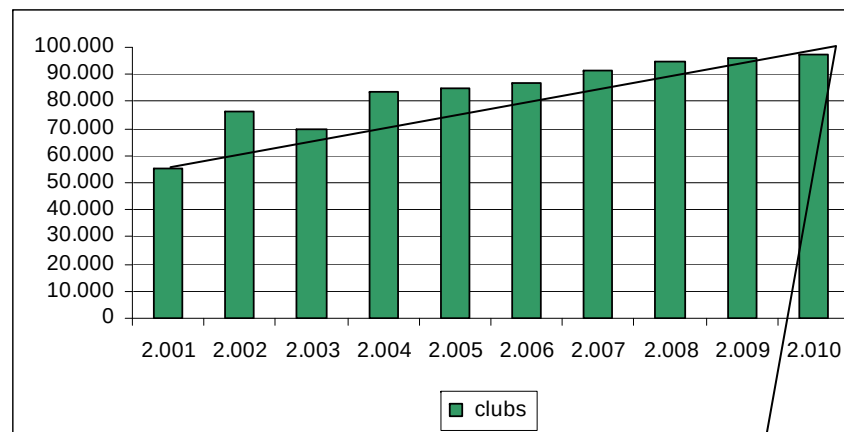
Evolució número instal·lacions esportives



63%
Increment en
25 anys

77%
Increment en
25 anys

Evolució número clubs esportius



76%
Increment en
9 anys

Definicions:

Esport:

... tot tipus d'activitats físiques que, mitjançant una participació organitzada o d'un altre tipus, tinguin per finalitat l'expressió o la millora de la condició **física i psíquica**, el desenvolupament de les relacions **socials** o l'assoliment de resultats en competicions de tots els nivells

(Article 2, Carta Europea de l'Esport del Consell d'Europa)

Pes econòmic de l'esport:

És el valor econòmic del volum d'activitats que, de forma directa i indirecta, estan lligades a les activitats esportives i a la pràctica de l'esport

Impacte econòmic de l'esport:

És un concepte més ampli vinculat als **efectes d'expansió** que el sector de l'esport promou en el teixit econòmic global, en definitiva, **amb altres sectors**: salut, educació, comerç, indústria, turisme...

1.- L'ESPORT A LA PROVÍNCIA DE BARCELONA



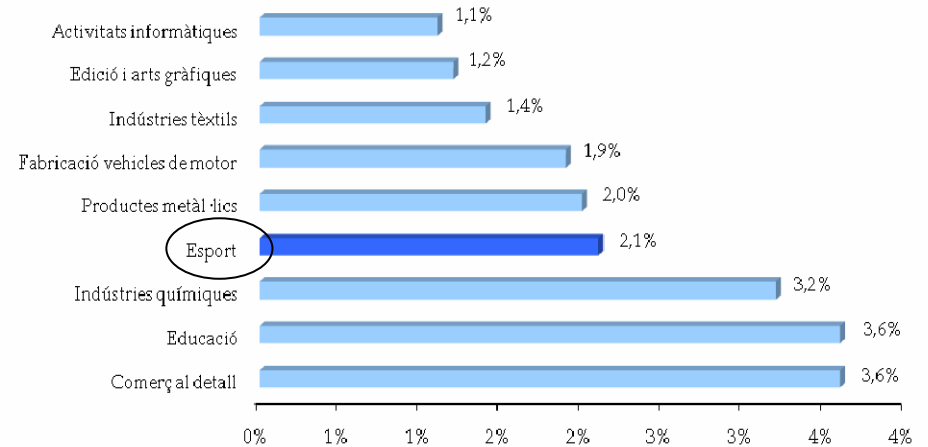
48% Pràctica esportiva regular



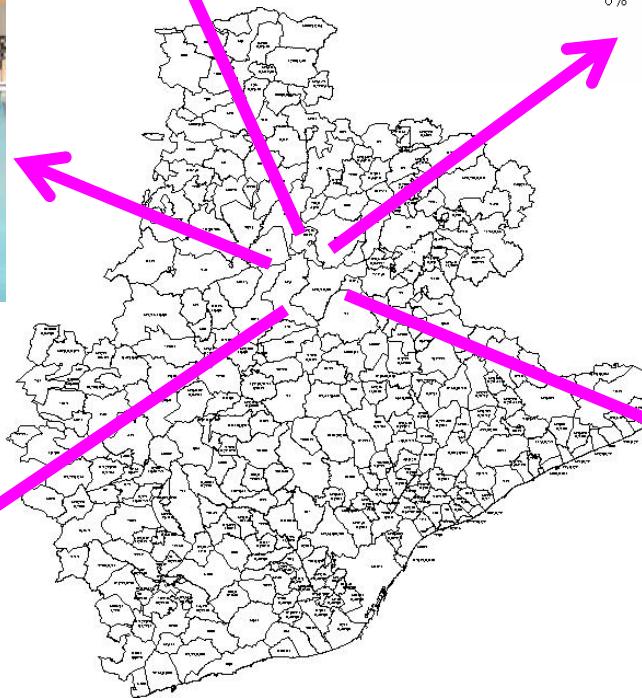
9.000 instal·lacions esportives 21.000 espais esportius (3,83/1000 hab)



5.860 clubs esportius (1,14/1000 hab)

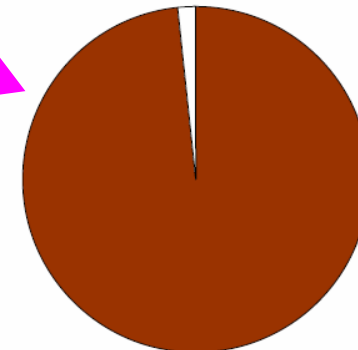


2,2 % PIB PROVÍNCIA



47.000 OCUPATS SECTOR ESPORT

1,80%

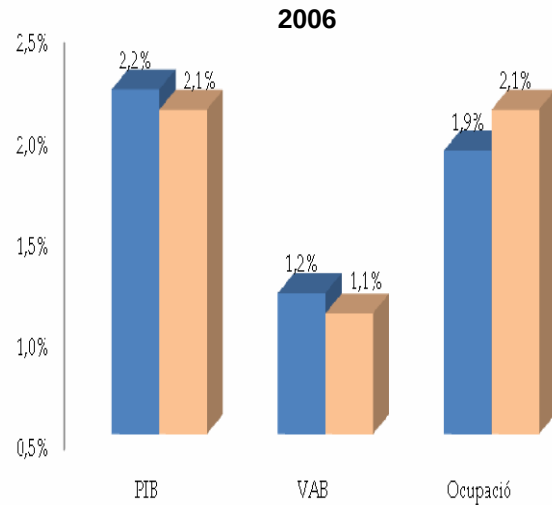


98,20%

2.550.000 OCUPATS PROVÍNCIA BARCELONA

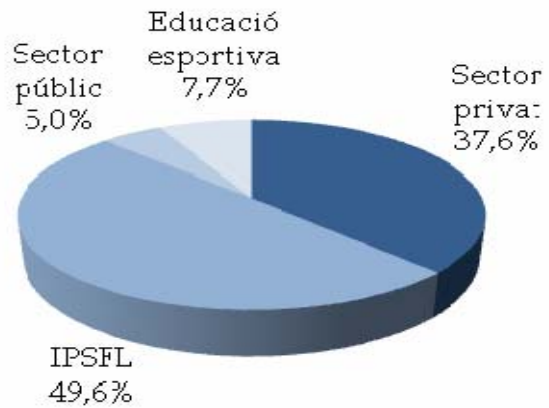
1.- L'ESPORT A LA PROVÍNCIA DE BARCELONA

Pes econòmic de l'esport

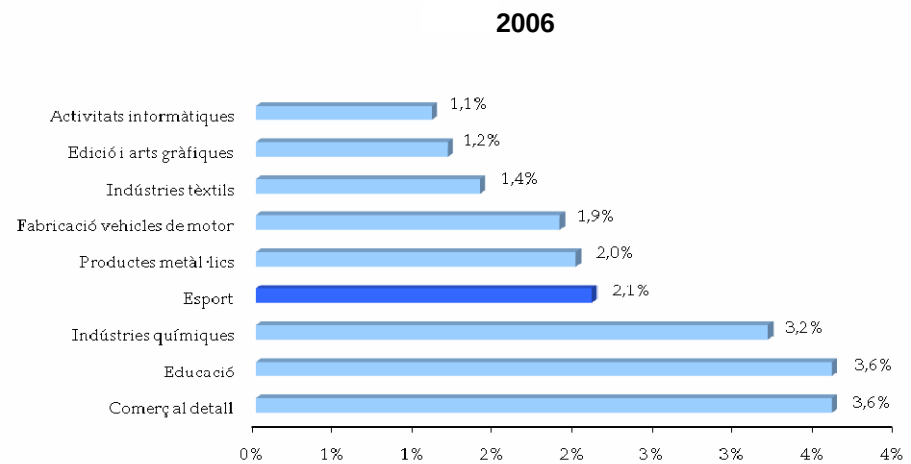


PIB, VAB i pes de l'ocupació

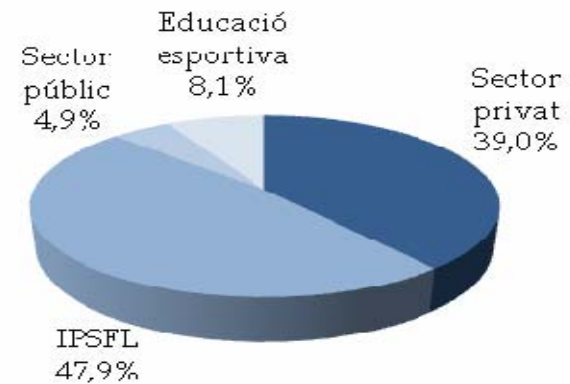
2006



Pes de l'esport en l'ocupació, segons productors



Pes de l'esport en el PIB de Catalunya



Pes de l'esport en el VAB, segons productors

2.- ESPORT I CRISI: INDICADORS



Àmbit de la pràctica esportiva

Pràctica esportiva

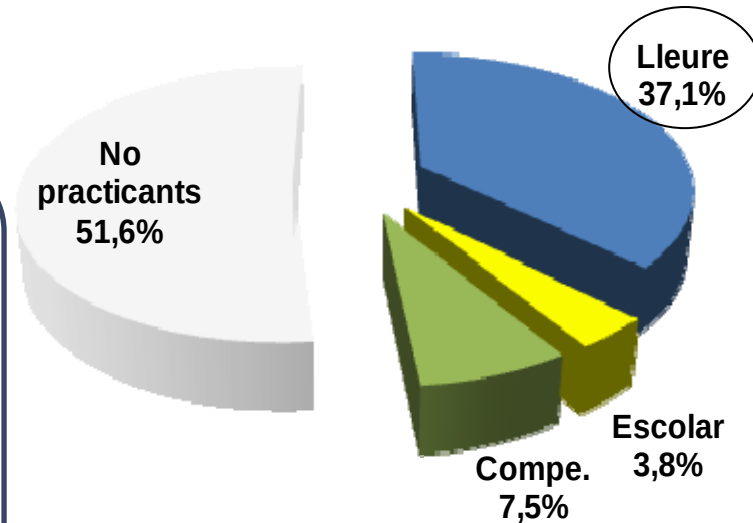
sobre el total dels habitants

2010	48,4 %
2009	47,7 %
2008	47,7 %



- Priorització de la pràctica esportiva com un hàbit adquirit. **Interiorització**
- Consolidació de l'esport de lleure.
- Tendència creixent de la pràctica esportiva lliure. **Desinstitucionalització**
- Democratització pràctica esportiva.

Distribució del % de pràctica esportiva



2.- ESPORT I CRISI: INDICADORS



Àmbit de la pràctica esportiva



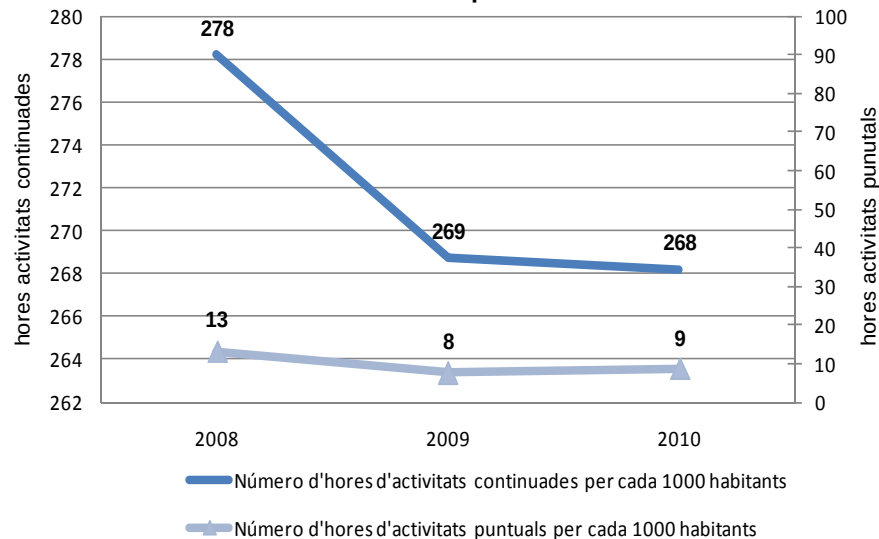
**Nombre d'hores
d'activitats continuades**
per cada 1.000 hab

2010	268
2009	269
2008	278

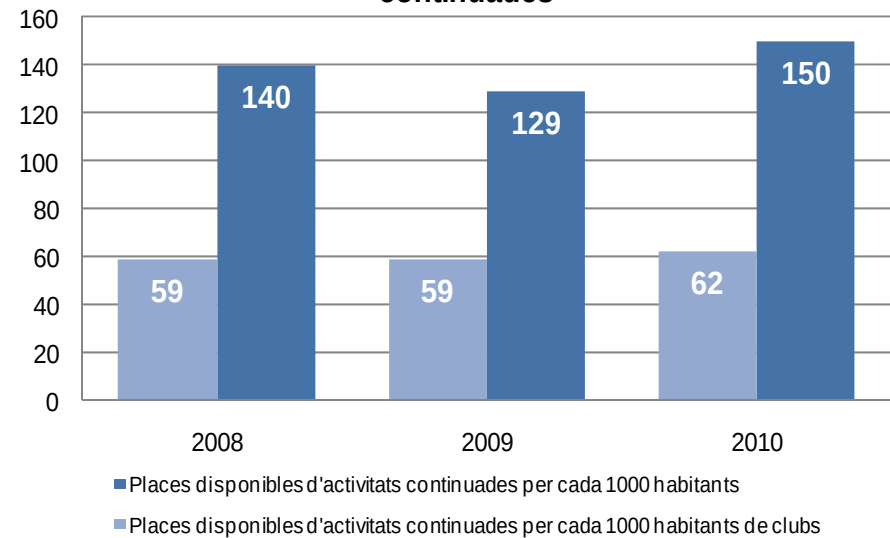
**Places disponibles
d'activitats continuades**
per cada 1.000 hab

2010	150
2009	129
2008	140

Evolució del nombre d'hores d'activitats continuades en relació a les activitats puntuals



Evolució de les places disponibles d'activitats continuades



2.- ESPORT I CRISI: INDICADORS

Àmbit de la pràctica esportiva



**Població inscrita i/o
abonada a serveis
esportius municipals**
sobre el total d'habitants

2010	13,6 %
2009	14,2 %
2008	14,5 %



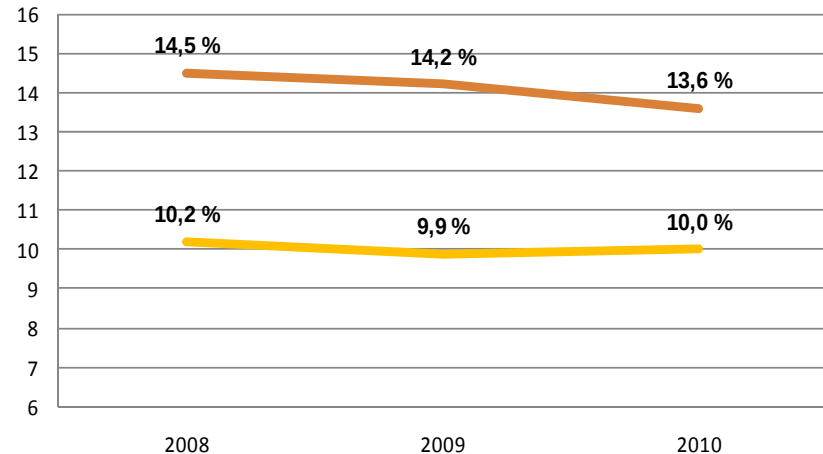
**Població abonada a un
complex esportiu
municipal** sobre el total
d'habitants

2010	10,0 %
2009	9,9 %
2008	10,2 %



% d'inscrits i/o abonats sobre el total d'hab.

Relació de l'evolució entre la població inscrita i abonada



— % de població inscrita i/o abonada a serveis esportius continuats mpals. sobre el total d'habitants

— % de població abonada a un complex esportiu municipal sobre el total d'habitants

2.- ESPORT I CRISI: INDICADORS



Àmbit econòmic

Despesa corrent en esports (incloses les concessions) per habitant

2010	51
2009	57
2008	60



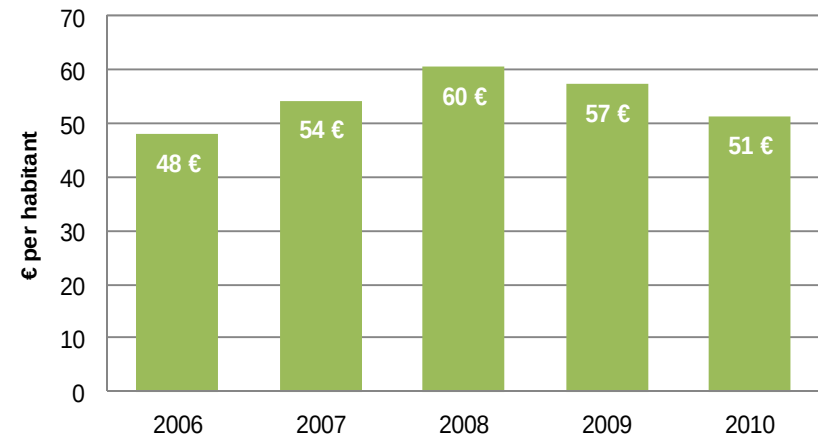
% de despesa corrent en esports (incloses les concessions) sobre el total de despeses corrents municipals

2010	6,1 %
2009	6,6 %
2008	7,2 %

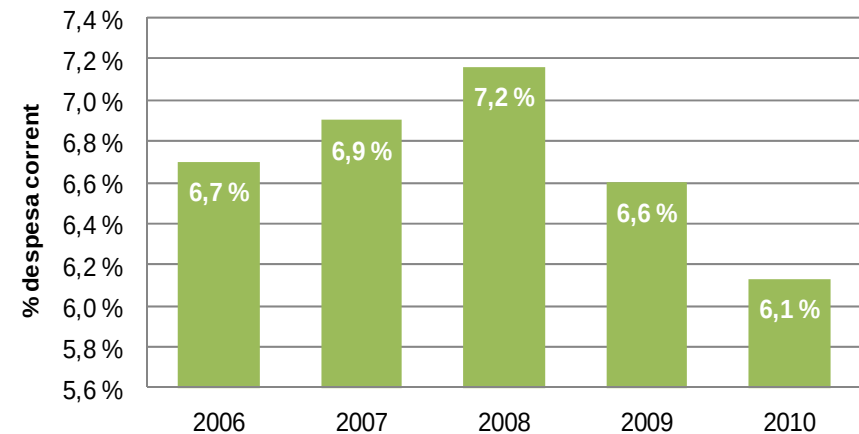


- Despeses situant-se a nivells de l'any 2006.
- Pèrdua de pes a nivell pressupostari municipal.

Evolució de la despesa corrent en esports (incloses les concessions) per habitant



Evolució de les despeses corrents en esports sobre el total de despeses corrents municipals



2.- ESPORT I CRISI: INDICADORS



Àmbit econòmic

% de despesa corrent en reparació i manteniment sobre el total de despesa corrent d'esports	2010	10,2 %
	2009	10,4 %
	2008	9,9 %



- El percentatge de despesa corrent en reparació i manteniment es manté però la despesa en nombres absoluts és menor.



% d'inversió en esports (incloses les concessions) sobre el total d'inversió municipal (darrers 5 anys)	2010	8,9 %
	2009	10,1 %
	2008	10,8 %



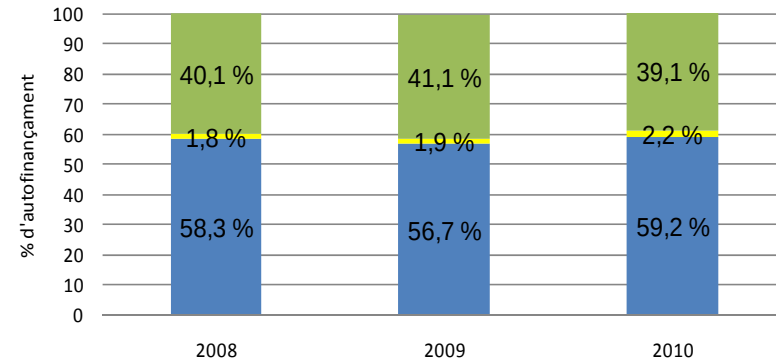
2.- ESPORT I CRISI: INDICADORS

➔ Àmbit econòmic

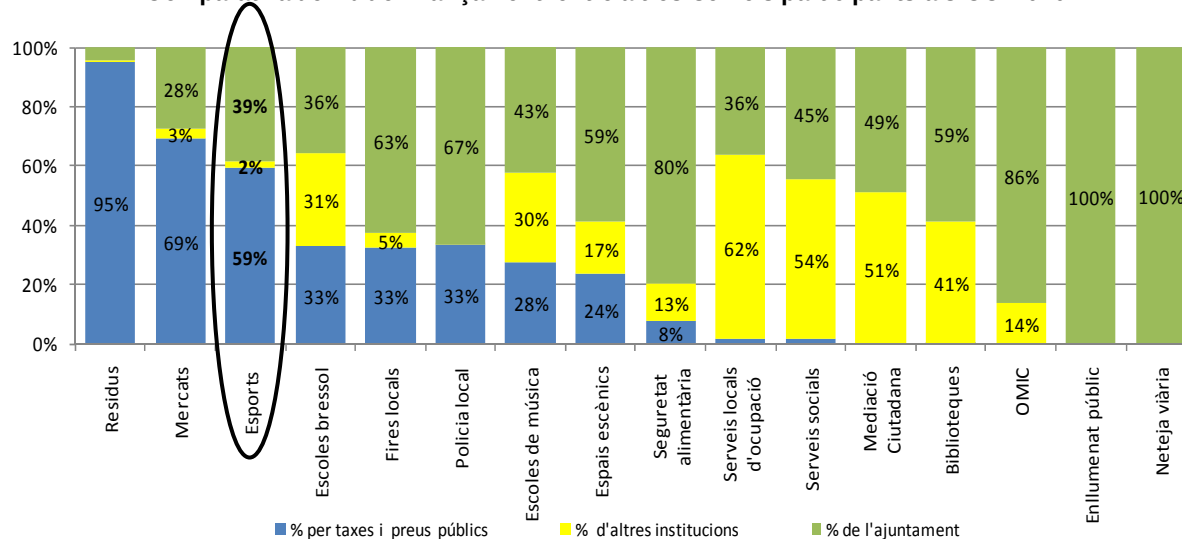
% d'Autofinançament
per taxes i preus públics

2010	59,2 %
2009	56,7 %
2008	58,3 %

Evolució de la distribució del % de finançament



Comparativa del % de finançament entre altres serveis participants als CCI 2010



- L'estructura d'autofinançament s'ha mantingut degut a la disminució de les despeses.

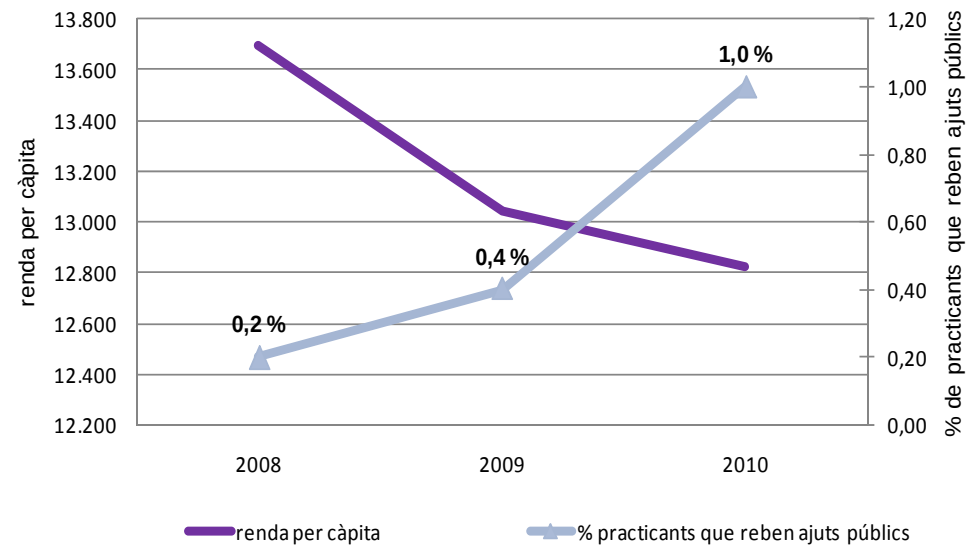
2.- ESPORT I CRISI: INDICADORS



Àmbit econòmic

% de practicants que reben ajuts públics sobre el total de practicants		
2010	1,0 %	↑
2009	0,4 %	
2008	0,2 %	

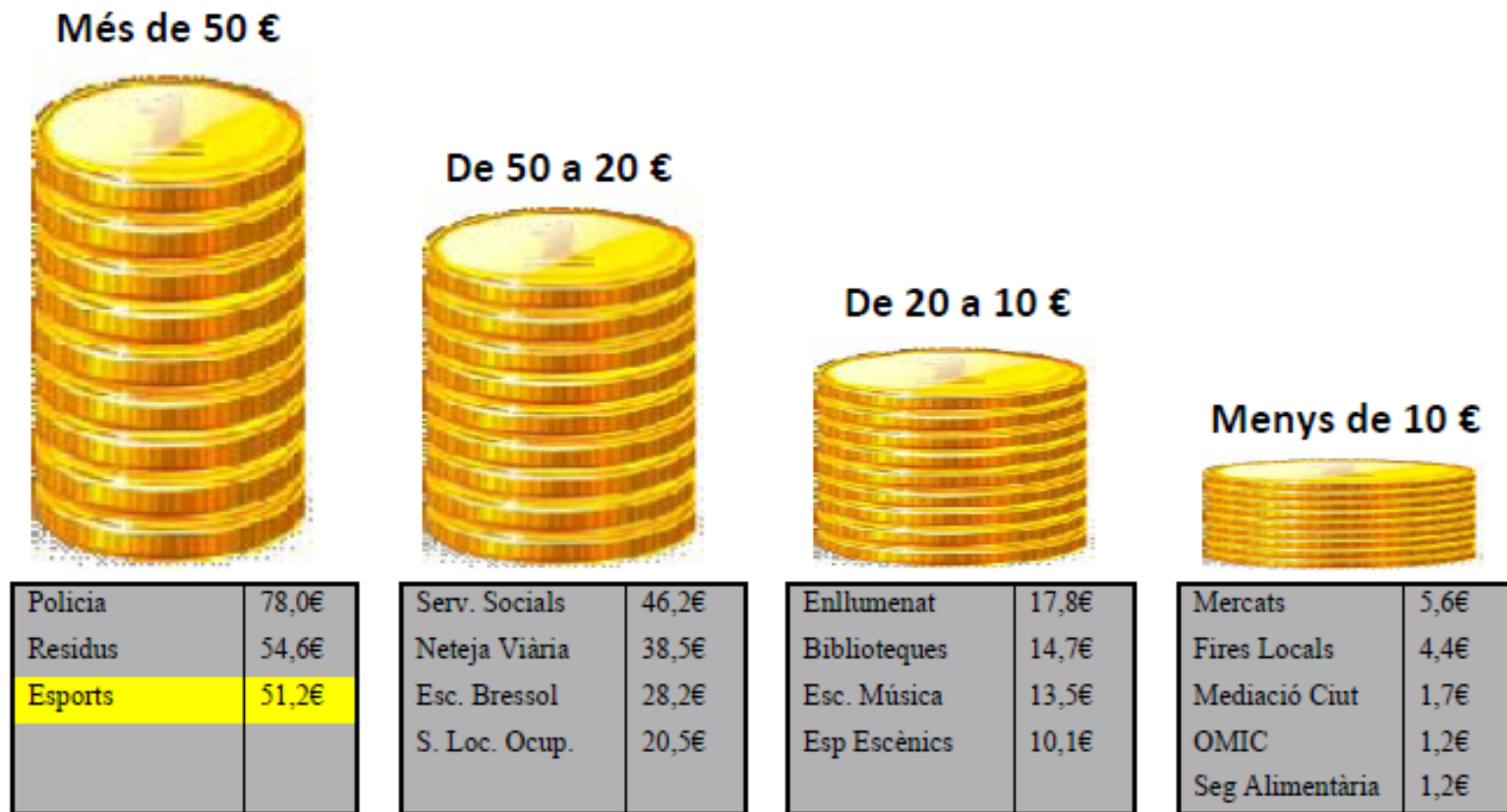
Relació de l'evolució de la renda per càpita i del % de practicants que reben ajuts públics



2.- ESPORT I CRISI: INDICADORS

Comparació amb altres sectors

Quanta despesa per habitant costen els serveis públics?



3.- APLICACIÓ PER A MESURAR LA DIMENSIÓ ECONÒMICA DE L'ESPORT A ESCALA LOCAL

OBJECTIUS

L'aplicació desenvolupada permet als ens locals calcular la dimensió econòmica de l'esport en el seu àmbit territorial tenint en compte no només l'activitat esportiva en si mateixa sinó també l'impacte del sector en altres sectors relacionats

UTILITATS

– Disposar de la informació sobre els recursos econòmics que genera el sector en una localitat o territori concret permet als ens locals reclamar un major pes de les polítiques de l'esport en els pressupostos municipals.

– Disposar d'una primera aproximació de recursos esportius que generin més ocupació i amb això contribueixen a que l'esport sigui considerat com un nou jaciment d'ocupació.

– Disposar d'informació sobre els efectes que la pràctica esportiva té en altres sectors (comerç, turisme, salut, educació,...)

3.- APLICACIÓ PER A MESURAR LA DIMENSIÓ ECONÒMICA DE L'ESPORT A ESCALA LOCAL

DIMENSIONS D'ANÀLISI

Dimensió 1	Dimensió 2	Dimensió 3	Dimensió 4	Dimensió 5	Dimensió 6
Equipaments esportius i activitats (públ.+priv.)	Espais singulars	Entitats esportives	Equips d'alt Rendiment	Esdeveniments de ciutat	Altres sectors

Les sis dimensions establertes permeten conèixer:

- Pes dels equipaments esportius convencionals.
- Pes dels sector públic i privat respecte al total.
- Pes de les entitats federades.
- Pes de l'esport d'alt rendiment del municipi.
- Pes dels esdeveniments esportius del municipi.
- Com impacta l'esport en altres sectors.

3.- APLICACIÓ PER A MESURAR LA DIMENSIÓ ECONÒMICA DE L'ESPORT A ESCALA LOCAL

INDICADORS DE VALORACIÓ DE CADA DIMENSIÓ

- Es defineixen tres tipus d'indicadors de mesura per totes les dimensions (excepte la dimensió 6 "Altres sectors", que disposa d'indicadors específics)
- Tipologia d'indicadors definits:
 1. **Indicadors de despesa:** per a conèixer quant (€) és necessari gastar per a poder prestar l'activitat o servei i per tant per a poder proveir el bé o el servei esportiu
 2. **Indicadors d'ocupació:** per a conèixer el número de llocs de treball que es generen vinculats a la producció de bens i serveis esportius. Es distingeixen entre llocs de treball remunerats i llocs de treball voluntaris.
 3. **Indicadors d'empreses vinculats:** per a conèixer quantes empreses estan vinculades en l'aprovisionament de béns i serveis esportius.
- El valor d'aquests indicadors permet obtenir els resultats de pes econòmic i impacte econòmic

3.- APLICACIÓ PER A MESURAR LA DIMENSIÓ ECONÒMICA DE L'ESPORT A ESCALA LOCAL

SISTEMA DE CàLCUL

- Es realitza el càlcul des de **la perspectiva de l'oferta** i a partir de les **despeses de les organitzacions/empreses/entitats** implicades en cada dimensió.
- Realitzar el càlcul des de la perspectiva de l'oferta permet:
 - Detallar de manera concisa i unívoca els conceptes a tenir en compte per al càlcul.
 - Aconseguir de manera genèrica la majoria de les partides relacionades amb les despeses i que puguin ser indicadors del pes que té l'esport en el municipi (sou i salaris, manteniment, consums, etc.).
 - Obtenció de la informació econòmica de manera **relativament senzilla** (a **diferència de la demanda** on normalment són necessàries enquestes a consumidors que representen un cost important i on les conclusions no son sempre fiables).

3.- APLICACIÓ PER A MESURAR LA DIMENSIÓ ECONÒMICA DE L'ESPORT A ESCALA LOCAL

Arxiu 1

MANUAL DEL USUARIO

1. Introducción diseño y estructura (formularios e informes)
2. Instalación de la aplicación
3. Uso de la aplicación descripción de funcionamiento

GLOSARIO DE CONCEPTOS

1. Introducción dimensiones, datos reales y estándares
2. Glosario de conceptos:
 - 2.1 formulario de datos genéricos municipio
 - 2.2 dimensión 1: instalaciones deportivas y actividades
 - 2.3 dimensión 2: espacios singulares
 - 2.4 dimensión 3: entidades deportivas
 - 2.5 dimensión 4: equipos de alto rendimiento
 - 2.6 dimensión 5: eventos deportivos de ciudad/municipio
 - 2.7: dimensión 6: otros sectores
3. Acrónimos

Arxiu 2

3.- APLICACIÓ PER A MESURAR LA DIMENSIÓ ECONÒMICA DE L'ESPORT A ESCALA LOCAL

Arxiu 3

MENU PRINCIPAL

FORMULARIOS DE INTRODUCCIÓN DE DATOS PARA CADA DIMENSIÓN

- FORMULARIO DE DATOS GENÉRICOS
- FORMULARIO DIMENSIÓN 1: INSTALACIONES DEPORTIVAS Y ACTIVIDADES
- FORMULARIO DIMENSIÓN 2: ESPACIOS SINGULARES
- FORMULARIO DIMENSIÓN 3: ENTIDADES DEPORTIVAS
- FORMULARIO DIMENSIÓN 4: EQUIPOS DE ALTO RENDIMIENTO
- FORMULARIO DIMENSIÓN 5: EVENTOS DEPORTIVOS DE CIUDAD/MUNICIPIO
- FORMULARIO DIMENSIÓN 6: OTROS SECTORES

INFORMES DE CONSULTA DE PESO ECONÓMICO E IMPACTO ECONÓMICO

- INFORME DIMENSIÓN 1: INSTALACIONES DEPORTIVAS Y ACTIVIDADES
- INFORME DIMENSIÓN 2: ESPACIOS SINGULARES
- INFORME DIMENSIÓN 3: ENTIDADES DEPORTIVAS
- INFORME DIMENSIÓN 4: EQUIPOS DE ALTO RENDIMIENTO
- INFORME DIMENSIÓN 5: EVENTOS DEPORTIVOS DE CIUDAD/MUNICIPIO
- INFORME DIMENSIÓN 6: OTROS SECTORES
- INFORME RESUMEN

Aplicación desarrollada con la asistencia técnica de Atlas Sport Consulting, S. L.

Formularios de introducción de datos para cada dimensión

Informes de consulta de peso e impacto económico para cada dimensión

APLICACIÓN PARA MEDIR LA DIMENSIÓN ECONÓMICA DEL DEPORTE A ESCALA LOCAL
 Área de Desarrollo Económico y Empleo
 Diputació Barcelona

PESO ECONÓMICO Y OTROS DATOS

RESULTADOS TOTALES (dimensiones 1, 2, 3, 4 y 5)

Nombre del municipio:
 Año de los datos:

PESO ECONÓMICO TOTAL

Ayuntamiento:	0,00 €	0,00%
Otras AA. PP.:	0,00 €	0,00%
Privado asociativo:	0,00 €	0,00%
Privado empresarial:	0,00 €	0,00%
Otros:	0,00 €	0,00%

PESO TOTAL:

SUBVENCIONES PÚBLICAS TOTALES

Subvención ayuntamiento:	0,00 €	0,00%
Subvención diputación:	0,00 €	0,00%
Subvención C. A.:	0,00 €	0,00%

SUBVENCIÓN TOTAL: % subvención pública vs. peso total:

PUESTOS DE TRABAJO TOTALES

Remunerados fijos jornada completa:	0
Remunerados fijos jornada parcial:	0
Remunerados temporales:	0
Voluntarios:	0

TOTAL REMUNERADOS:

RELACIONES COMERCIALES CON EMPRESAS PROVEEDORAS

Con empresas del municipio y/o área influencia:	0
Con otras empresas:	0

TOTAL RELACIONES COMERCIALES:

RATIOS DE PESO ECONÓMICO

Presupuesto deportes/Presupuesto municipal:	0,00%
Peso económico total/Presupuesto municipal deportes:	0,00%
Presupuesto municipal/N.º habitantes:	0,00 €
Presupuesto municipal deportes/N.º habitantes:	0,00 €
Peso económico total/N.º habitantes:	0,00 €

IMPACTO ECONÓMICO Y OTROS DATOS

RESULTADOS TOTALES (Dimensión 6)

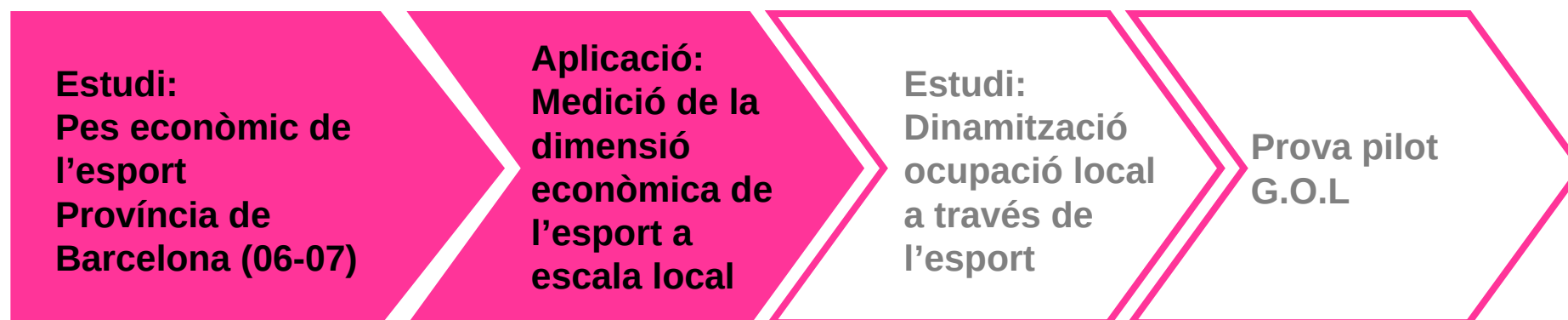
IMPACTO ECONÓMICO TOTAL:

TOTAL PUESTOS DE TRABAJO:

TOTAL RELACIONES COMERCIALES:

4.- PROJECTE: “ESPORT I FEINA”

NOVES ACCIONS



4.- PROJECTE: “ESPORT I FEINA”

OBJECTIU

Proposar accions destinades a la creació local d'ocupació mitjançant l'esport

METODOLOGIA

ENTREVISTES
- Experts



“FOCUS GROUP”
-Representants sectors
productors



QUESTIONARIS
- Oficines locals ocupació
- Tècnics esports

DOCUMENTACIÓ DE BASE

Pes econòmic
de l'esport a la
província de
Barcelona
(2006-2007)

Els ajuntaments
i l'esport a la
província de
Barcelona
(2010)

Estructura
d'ocupació
llicenciats
INEFC
Catalunya
(1980-2005)

Estudi clubs
esportius
Catalunya
(2010)

Cercles
Comparació
Intermunicipal
Esports
Diputació de
Barcelona
(2010)

PES DE L'OCUPACIÓ SEGONS TIPOLOGIA DE PRODUCTORS

SECTOR PÚBLIC

13%

INSTITUCIONS PÚBLIQUES

5%

Generalitat de Catalunya

Diputació de Barcelona

Ajuntaments

EDUCACIÓ ESPORTIVA

8%

Ensenyament universitari

I.N.E.F.C

Ensenyament no universitari

SECTOR PRIVAT

87%

AMB ÀNIM DE LUCRE

38%

Societats

Persones físiques

Mitjans de comunicació

INSTITUCIONS PRIVADES SENSE FINALITAT LUCRATIVA

49%

Federacions esportives

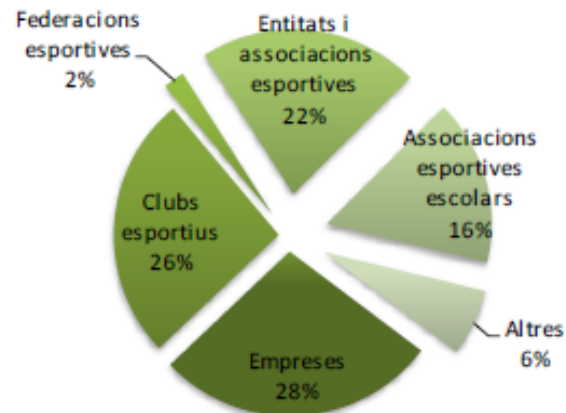
Consells esportius

Clubs esportius

4.- PROJECTE: “ESPORT I FEINA”

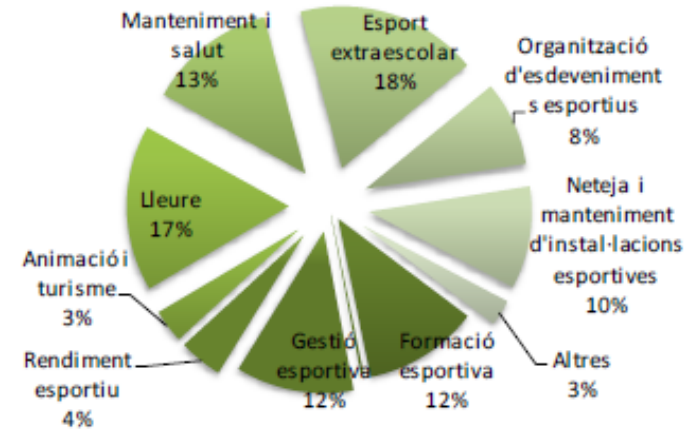
OFERTA LABORAL: QUÈ VOLEN ELS OPERADORS ESPORTIUS ?

Gràfic 8: Quin tipus d'organització són aquests operadors?



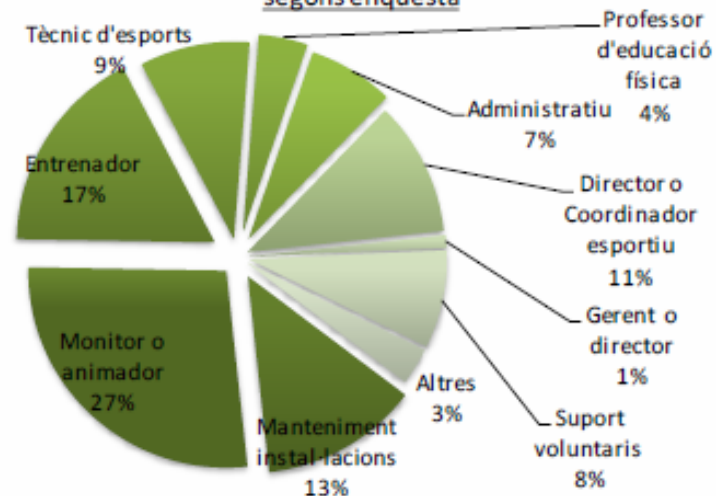
Font: Enquesta ZOHAR per Diputació de Barcelona 2011.

Gràfic 9: Quin tipus d'activitat realitzen?



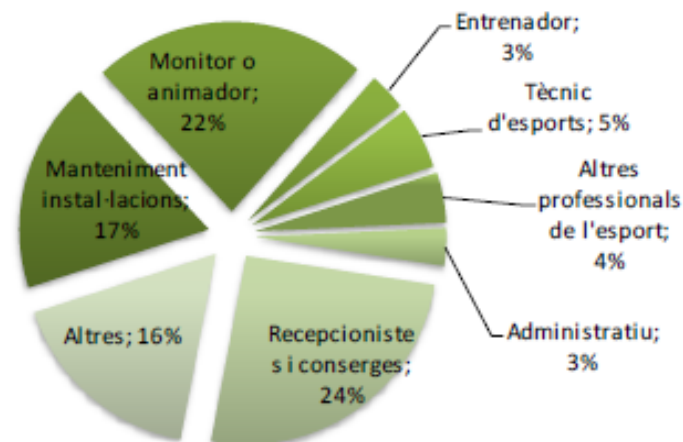
Font: Enquesta ZOHAR per Diputació de Barcelona 2011.

Gràfic 10.1: Llocs que cerquen cobrir els operadors esportius segons enquesta



Font: Enquesta ZOHAR per Diputació de Barcelona 2011.

Gràfic 10.2: Llocs que cerquen cobrir els operadors esportius segons xarxa XALOC

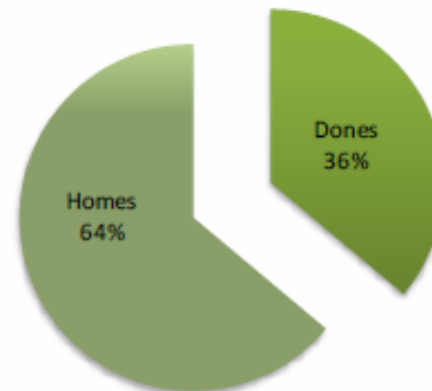


Font: Dades xarxa XALOC 2011.

4.- PROJECTE: “ESPORT I FEINA”

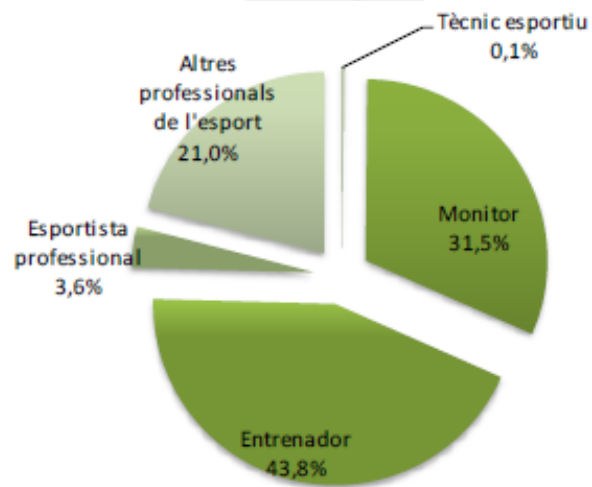
DEMANDA LABORAL: QUI BUSCA FEINA EN EL SECTOR ESPORTIU ?

Gràfic 13: Gènere de les persones que cerquen feina en l'àmbit esportiu



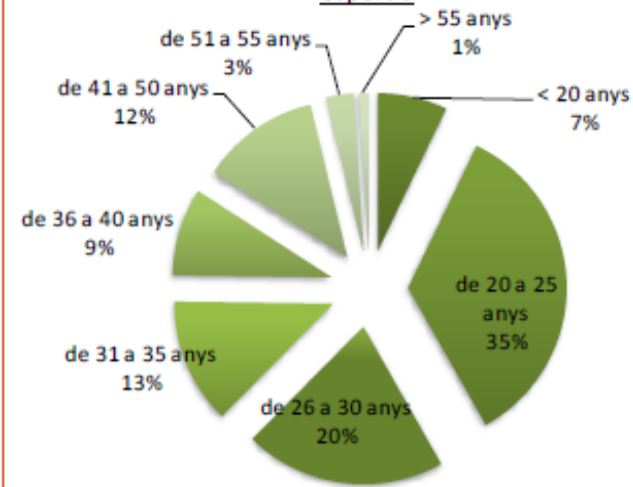
Font: Dades xarxa XALOC 2011.

Gràfic 15: Ocupació preferent al'hora de buscar feina en l'àmbit esportiu



Font: Dades xarxa XALOC 2011.

Gràfic 14: Edat de les persones que cerquen feina en l'àmbit esportiu



Font: Dades xarxa XALOC 2011.

4.- PROJECTE: “ESPORT I FEINA”

SÍNTESIS DIAGNÒSTICA

	Amenaces	Oportunitats
	1. Manca d'inversió en el sector públic 2. La sostenibilitat activitats esportives por venir per la disminució de l'oferta i activitat 3. Sector poc homogeni. 4. Estancament i/o caiguda de l'activitat en instal·lacions esportives davant l'aire lliure 5. Creixement de l'activitat i l'ocupació centrada en el mercat laboral informal.	1. Potencial de creixement de l'AF i l'esport en determinats segments. 2. Potencial de definir nova oferta i de creixement en l'AF i esport associada al turisme i salut. 3. Professionalització i estructuració dels mercats en creixement 4. Potencial de transformar en activitat econòmica el creixement de les curses. 5. Valor econòmic activitats paral·leles
Fortaleses 1. Augment de la pràctica de l'AF i l'esport 2. Sòlida xarxa d'equipaments públics i privats i d'empreses que les gestionen 3. Augment de diversificació (més esports) l'especialització (més nivells) 4. Potencialitats i capacitats diverses a partir del territori per a l'especialització de l'activitat 5. Entorn i clima privilegiats per la pràctica d'activitat física i esportiva	2 Professionalització de l'activitat física i l'esport	4 Suport al desenvolupament d'oferta d'AF i esportiva per col·lectius
Debilitats 1. Dificultats per mantenir preus "polítics" en instal·lacions públiques 2. Manca d'una visió de l'activitat esportiva com a generadora d'activitat econòmica i ocupació. 3. Manca de visió transversal de la promoció de l'activitat esportiva en l'àmbit local. 4. Dificultats de creixement de l'activitat dels clubs sense una major professionalització 5. Dificultats pel consolidar una carrera professional entre determinades activitats professionals, per exemple, monitors. 6. Dificultats per formalitzar i fer rendible l'esport a l'aire lliure i l'AF inconscient	1 Optimització de les instal·lacions esportives	3 Plans locals pilot de promoció de l'esport i ocupació

5.- CONCLUSIONS



- ▶ Creix la demanda i es modifica la tipologia de pràctica.
- ▶ Es manté l'oferta ajustant despeses.
- ▶ El pressupost d'esports perd pes, però es manté l'autofinançament.
- ▶ Nous reptes:
 - ▶ Adaptació dels serveis davant la crisi econòmica i les noves demandes esportives: lleure i fitness
 - ▶ Formació del personal.
 - ▶ Manteniment de la qualitat del servei per continuar millorant la qualitat de vida de les persones.
 - ▶ L'esport un sector emergent i transversal amb capacitat de generar ocupació i impulsar l'economia

Moltes gràcies per la vostra atenció!

GERÈNCIA DE SERVEIS D'ESPORTS

gs.esports@diba.cat

www.diba.cat/esports



**Diputació
Barcelona**

ÀREA DE DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I OCUPACIÓ